

Foranstaltning, som saa forhaabentlig kunde faa Betydning ved næste Valg og maatte lidt længere, idet jeg haaber, at man derefter maatte kunne blive enig om i det hele at etablere Forhold, som maatte være af mere ordinær og varig Bestaendighed end dem, som vi for Tiden have. Med disse Bemærkninger skal jeg altsaa tillade mig at indstille, at Mindretallets subsidiaire Forslag vedtages af Tinget.

Ordføreren (Høgsbro): Mindretallet mener jo, at det Forslag, som nu indstilles, kun skal være et midlertidigt Forslag, som skal gælde, indtil man kan blive enig om noget bedre. Men dette bedre have vi hørt nu er en hel Forandring af vor Grundlovs Valgbestemmelser til Folketinget, og jeg tror ikke, at det vil gaa saa ganske let, saa det Forslag, Mindretallet stiller, vil i Virkeligheden næppe blive midlertidigt, men meget varigt. Mindretallet har i øvrigt erkendt, hvad Flertallet maa paastaa, at det er i fuld Overensstemmelse med Ordlyden i Grundloven, at Forslaget gaar ud paa at forøge Antallet af Folketingskredsene fra 102 til 137. Det er i øvrigt en Erkendelse, som er gammel; thi den har Mindretallet i de forskellige Betænkninger aldrig villet nægte. Men Mindretallet har tillige i tidligere Aar erkendt, at naar man ikke kunde blive enig om noget andet, var der ingen anden Vej at gaa end fuldt at opfylde dette Grundlovens Bud. Denne sidste Tilføjelse fra tidligere Aar fandt vi desværre i Aar. Det er et Bevis mere paa, hvorledes vi efterhaanden komme bort fra, (hvad der dog tidligere var mere Mulighed for) at opnaa en Overenskomst, og komme til at grave Kløften dybere mellem de forskellige Anskuelser i denne Sal. Det er jo ogsaa mærk værdigt, at efter at Mindretallet har erkendt i sin Betænkning, at Grundlovens Ordlyd er den, at Medlemsantallet skal forøges ved Folketallet, saa kommer det til — ved en Fortolkning, som jo desværre har flere Sideskytter — at udtale, at Grundlovens Mening i Grunden er lige den modsatte deraf, nemlig den, at der kun skal være 100 Medlemmer, og de begrunde det derved, at man i 1849 bestemte fremhævede, at man kun vilde have 100 Medlemmer i Folketinget. Det er jo unægteligt, at det mente man den Gang, men det var kun, fordi der den Gang ikke var mere end 1,400,000 Indbyggere i Landet. Siden da er Befolkningen stegen til 2,200,000 og det blev udtrykkelig sagt i Grundloven, at naar Indbyggerantallet steg, skulde ogsaa Medlemsantallet stige i Forholdet 1—14,000,

som det den Gang hed, eller 1—16,000, som det senere kom til at hedde. Altsaa Grundlovgiverne have haft den udtrykkelige Forudsætning, at det ikke skulde blive ved de 100, men at Tallet skulde forøges, efterhaanden som Folketallet i Landet steg, og at dette var Meningen, fremgaar endnu tydeligere deraf, at det udtrykkelig fastsættes, at Landstingets Medlemsantal skulde rette sig efter Folketingets, saaledes at der altid skulde være omtrent Halvdelen af Folketingets. Efterhaanden som Folketingets Medlemsantal steg, skulde ogsaa Landstingets Medlemsantal stige; det er altsaa klart, at vel tænkte man den Gang kun paa at faa 100 Medlemmer i Folketinget, men at man tillige vilde, at det skulde forøges, efterhaanden som Folketallet steg. Man havde den Gang ikke nogen af de Betæneligheder, som man nu har, om at det i Aarens Løb vilde føre til en uendelig Forøgelse. Man gik ud fra, at omtrent hver 14,000, senere 16,000, Indbyggere maatte have deres Repræsentant; men naar man nu vil stille noget op om, hvad der vil ske om 20—30 Aar, saa er det kun Fremtidsudsigter, og hvilke ingen kan sige, hvorledes Forholdene da ville være, maatte vi da have en helt ny Grundlov. Det, som det gælder om, er at se, hvad Grundloven nu forlanger, og Mindretallet er da ogsaa kommet til den Erkendelse, at det maa kræve en Forandring af Grundloven for at forhindre en Forøgelse af Medlemstallet. Det kunde ønske Forholdstallet forandret fra 16,000 til 22,000, ja endogsaa til 25,000. Denne Tanke har Mindretallet dog atter opgivet, idet det rigtig har erkendt, at man dermed ikke kunde komme ud over Banstigelighederne; en forskellig Stigning af Folkemængden i de forskellige Egne af Landet vilde nødvendiggøre ny Omfordelinger af Kredse. Efter at have opgivet denne Tanke, er man da gaaet til en anden, nemlig at Folketingets Medlemsantal skulde staa fast, nemlig til 110 Medlemmer, som skulde vælges i større Kredse, i de saakaldte OverøvrighedsKredse, dog saaledes, at København skulde deles i 2 Dele. Derved undgaas dog heller ikke en Omlægning mellem Kredse; man kommer alligevel til, at der maa lægges Repræsentanter til de Kredse, som vokse stærkt, og tages Repræsentanter fra de Kredse, som vokse mindre stærkt. Saa vidt jeg hørte, nævnedes det ærede Mindretals Ordfører ogsaa, at der straks vilde blive en Forøgelse af Repræsentanter i enkelte Kredse, hvis Tal da maatte fradrages i andre. Det er foreslaaet, at der skulde være et Antal af 8 flere, end der nu er, altsaa 110. Dette vilde nu, hvis man vil følge Mindretallets